

BLIJVENDE INZET

Kloosterlingen met de ramen open

In een bescheiden rijtjeshuis in Kaatsheuvel, waar je ook De Effeling, sprookjesplek van jong en oud, vindt, wonen twee zusters dominicanessen van Bethanië. Petra de Gouw (1934) en Trudy Godefrooij (1942). Het beeld van contemplatieve religieuzen is dat ze zich in hun kloosters opsluiten om te bidden en te mediteren. Maar de meeste kloosterlingen hebben al lang ramen en deuren wijd opengezet, om mensen van dienst te zijn en Gods roeping te beantwoorden, in de zorg voor zieken naar lichaam en geest, het onderwijs, de buitenschoolse opvang, het maatschappelijk werk, de zorg voor ouderen, vluchtelingen, gevangenen en andere misdeelden. Ze zijn bijna uit het straatbeeld verdwenen, omdat zij hun habijt hebben afgelegd en ook niet meer met velen zijn.

"Het geroepen worden tot het kloosterleven is een proces van bewustwording", zegt Trudy. "Het is een samenloop van omstandigheden. In mijn familie bijvoorbeeld kwamen veel religieuzen voor. Ik wilde alleen naar een kloosterorde waar de ramen wagenwijd open staan." En Petra, als jonge vrouw intens gelukkig in het speciaal onderwijs in het Groeseind: "Mijn omgeving vond het vreemd. De zusters van de kostschool inspireerden mij allerminst. Mijn roeping groeide ondanks mijzelf. God was met mij bezig, alleen had ik dat nog niet door." Beiden voelden zich aange trokken door de gemeenschapszin van een groep enthousiaste vrouwen met idealen. In koor: "In onze orde kennen wij geen onderscheid. Gelijke monniken, gelijke kappen. Sterker nog, wij mochten niets weten van elkaars voorgeschiedenis, opdat iedereen gelijke kansen kreeg, dochter van een ongehuwde moeder of een meisje met een strafblad." Na het noviciaat werkten beide zusters zij in Limburgse steden subsidie loos en gedreven samen voor 'onze meiden', zwerfmeisjes die uit de boot gevallen waren.

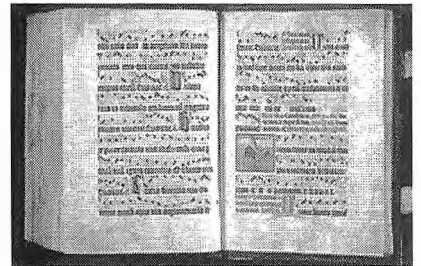
"In de jaren zestig ontdekten wij in kleine eenheden nieuwe vormen van kloosterleven waardoor wij een deel van onze zelfstandigheid konden behouden. Na het Tweede Vaticaanse Concilie werd ons werk echter geblokkeerd door de leiding van de mannenkerk, en de overheid begon met het onzalige centraliseren en fuseren. Voor zwerfjongeren was er geen plaats meer. Al ons opbouwende werk werd afgebroken. Nu moeten zij hen opsluiten om hen tegen zichzelf te beschermen en de maatschappij tegen hen. Onze instellingen waar gehandicaptten zich thuis en veilig voelden, werden ontmanteld. Zij moesten in de wijk gaan wonen, waar zij zich dikwijls ongelukkig voelen en niemand naar hen omkijkt."

Nu rusten Petra en Trudy samen uit en zijn zij niettemin in de weer voor het werk van hun medezusters in Letland door kleding met andere vrijwilligers in te zamelen, te sorteren en te versturen.

CULTUURSCHAT

Antifonarium Tsgrooten blijft in Vlaanderen.

De Vlaamse Gemeenschap heeft een kostbaar handschrift, het Antifonarium Tsgrooten uit Tongerlo (1522) aangekocht voor 400.000

euro, een billijke prijs. Het Antifonarium was al jaren in het bezit van de familie de Merode en wordt nu in bruikleen gegeven aan de Vlaamse Erfgoedbibliotheek. De eerstkomende jaren blijft het in de Gentse Boekentoren voor verder onderzoek.

Een antifonarium of koorboek is een liturgisch handschrift met gregoriaanse koorliederen die gezongen werden tijdens de getijden. Het gaat om het 'zomerdeel'. Het Antifonarium Tsgrooten is 58 cm hoog en 40 cm breed en bestaat uit 337 perkamenten folio's. De tekst en muziek zijn in zwarte en rode inkt geschreven. Het handschrift bevat 42 miniaturen, waarvan er 14 gecombineerd zijn met een gehistorieerd kader omheen de hele pagina, 21 letrines en tal van initialen met gedetailleerd versierd penwerk. Er werd stevig, egaal wit perkament van de hoogste kwaliteit gebruikt. Het handschrift werd op een week tijd - helemaal gedigitaliseerd in de Gentse Universiteitsbibliotheek en is volledig te bewonderen op www.antifonarium-tsgrooten.be.

Het Antifonarium Tsgrooten is in muzikaal opzicht een uniek topstuk en tijdsdocument. De muziek in het handschrift is het gregoriaans in de versie van de norbertijnen, die dateert uit de 12de eeuw, de periode waarin de orde werd gesticht. Muziek stond bij de norbertijnen hoog aangeschreven, want zij beschouwden het zingen van het gregoriaans (de laudes Deo in choro) als hun belangrijkste opdracht - een groot deel van hun leven speelde zich dan ook af rondom muziekhandschriften. Het antifonarium is een uniek document voor het Vlaamse muziekleven. De aanpassingen aan het gregoriaans tonen niet alleen dat de Vlaamse norbertijnemusici op hun terrein een leidende positie bekleedden, en dat naast de gedrukte muziek ook handschriften tot in de zeventiende eeuw een belangrijke rol bleven spelen. Dit kostbare handschrift bewijst ook met verve dat het gregoriaans als een dynamisch repertoire in het Vlaamse muziekleven een plaats bleef opeisen.

Het koorboek is genoemd naar de opdrachtgever abt Antonius Tsgrooten en was bestemd voor de abdij van Tongerlo. Zijn beeltenis vergezeld van zijn wapenschild staat in het boek en rond de initialen worden regelmatig de letters A en T herhaald. Antonius Tsgrooten werd in 1460 te Oisterwijk (Tilburg) geboren. Hij trad in te Tongerlo en werd in 1504 tot abt verkozen. Kort na zijn

aantreden introduceerde hij in Tongerlo de vernieuwde statuten van de orde, die stipuleerden dat onder meer de koorgezangen beter verzorgd moesten worden. Dit verklaart wellicht waarom hij diverse nieuwe koorboeken liet vervaardigen. Hij wordt gerekend tot één van de belangrijkste abten van Tongerlo. In de abdij van Tongerlo wordt een portret van de abt bewaard. Antonius Tsgrooten werd tevens afgebeeld op een triptiekje van Goossen Van der Weyden (Museum voor Schone Kunsten, Antwerpen).

Na de opheffing van de abdij van Tongerlo (einde 1796) werden de achtergebleven roerende goederen geconfiscieerd. In 1797 werd een groot deel van de bibliotheek (12.000 volumes) naar Antwerpen gebracht. Een deel kwam later bij de familie de Merode terecht. Het hier vermelde antifonarium werd uit dankbaarheid geschonken aan de familie de Merode, die eeuwenlang de beschermheer en begunstiger van de abdij was geweest.
Pieter Mannaerts

OP ZOEK NAAR ZIN

Straffe missionarissen

David Van Reybrouck schreef de theatermonoloog 'Missie'. Zij slaat vonken en toert door Vlaanderen en Nederland. In de indringende theatermonoloog doet een oude missionaris zijn verhaal. Kwetsbaar en met bewondering stelde de ongelovige toneelacteur zich open voor het menselijke avontuur van die Vlamingen aan de andere kant van de aardbol met een geloof als een rots. Soms halen niet-gelovige kunstenaars beter de ziel van het christendom naar boven dan gelovigen. Is de Jezusfilm van Pier Paolo Pasolini niet zoveel poëtischer dan die van Mel Gibson? Van Reybrouck schrijft over de missies op een wijze die tot op vandaag in onze gewesten 'not done' is. Hij is een getalenteerd schrijver. Na enkele jaren als postdoctoraal onderzoeker Geschiedenis aan de Leuvense universiteit besloot hij zich ten volle te wijden aan de literatuur. "Rond mijn dertigste bevond ik me op een rotonde, waarop ik maar rondjes bleef draaien. Ik behoor tot de generatie der besluitelozen: alle mogelijkheden liggen open, maar we gaan ten onder aan keuzestress."

Maar leven is kiezen en overgave, leerde hij. "Om te bloeien, moet je ook snoeien." Voor dat inzicht gaven de missionarissen hem een duwtje. De Zwitserse zuster Bibiane Cattin die al haar energie aan de verkrachte en vernederde vrouwen van Oost-Congo wijdt, vertelde hem: "Pour vivre plus, il faut mourir à autre chose."

"Versterven vind ik een erg mooi woord uit de katholieke traditie," vindt Van Reybrouck. Ook hij maakte inmiddels zijn keuzes: wegens het schrijverschap besloot hij ongehuwd en kinderloos te blijven.

Missionarissen: het onderwerp biologeert de schrijver allang. "Ik vond dat er vaak onterecht smalend over hen werd gedaan." Voor Van Reybrouck lijdt het geen twijfel: de missionarissen zijn het mooiste wat de Belgische kerk voortbracht. "Nu nog overigens: het mooiste van onze kerk zit voor mij in Congo."

Hoe reageerde de kunstenaarswereld? "Geloof het of niet: het dedain is weg. Ik heb geen schampere reacties gekregen, tenzij wat van de oudere garde. De generatie woordkunstenaars van vandaag, gelovig of niet, is ook op zoek naar zin. Ze staan er weer open voor."

RJK VLAANDEREN

Laatmiddeleeuws beeldsnijwerk

Uitgeverij Davidsfonds Leuven heeft met de publicatie van een nieuw standaardwerk over Vlaamse retabels een leemte opgevuld. In tien overzichtelijke hoofdstukken bieden de auteurs Ria De Boodt en Ulrich Schäfer een prachtige "internationale reis langs laatmiddeleeuws beeldsnijwerk" aan, zoals de ondertitel van het boek luidt.

De voornaamste aspecten van de Vlaamse retabels, hoofdzakelijk vervaardigd tussen

Detail van het St.-Jorisretabel (Brussel - 1493)

het einde van de 14de eeuw en 1600 in de belangrijkste centra van het oude hertogdom Brabant (Antwerpen, Brussel en Mechelen), worden in een klare uiteenzetting geboden, rijk geïllustreerd met het prachtige fotowerk van Johan Geleyns.

De retabels zijn vervaardigd voor altaren in kerken. Naast het aspect van vroomheid, willen zij verhalen uit het Nieuwe Testament aanschouwelijk voorstellen aan de gelovigen. De voorkeur gaat uit naar de uitbeelding van het leven van Jezus en Maria, vooral in passieretabels.

Bakmakers, beeldsnijders, metselrijnsnijders, stoffeerders, goudslagers, vergulders, paneelmakers en schilders werkten in beroepsverenigingen van gilden en ambachten aan de vervaardiging van deze hoogkwalitatieve luxeproducten. Vooral tussen de jaren 1500 en 1520 was de productie fenomenaal.

De auteurs bieden trouwens een onschatbare inventaris van de hun bekende retabels gegroepeerd per land en alfabetisch gerangschikt volgens locatie. Zo worden 328 retabels vermeld die een prachtig overzicht bieden van de enorme productie van de Vlaamse retabels en de uitstraling van de Vlaamse beeldsnijkunst. We weten heel wat over deze productie, maar veel blijft nog in het ongewisse. Zo hebben we geen exact beeld van het aantal retabels dat vervaardigd is. In de loop van een half millenium is immers veel verloren gegaan. Daarnaast zijn de talrijke losse retabelfragmenten die vandaag in publieke en privécollecties zijn nooit volledig geïnventariseerd en slechts in uitzonderlijke gevallen ernstig bestudeerd. Een up-to-date literatuurlijst en een overzicht van de belangrijkste tentoonstellingscatalogi vervolledigen deze uitstekende publicatie.

Ria De Boodt en Ulrich Schäfer, Vlaamse retabels. Een internationale reis langs laatmiddeleeuws beeldsnijwerk; uitgeverij Davidsfonds, Leuven; 298 blz.; 64,50 euro.

INTERMEZZO

KINDEREN ZINGEN MATTHEUS PASSION

Zeventig jonge leerlingen van Koorschool Midden-Gelderland zingen op Goede Vrijdag de Mattheus Passion van Johann Sebastian Bach. De school verleent al jaren medewerking aan diverse uitvoeringen, maar verzorgt er 21 maart nu eens zelf het oratorium over het lijdensverhaal van Jezus Christus in de gereformeerde kerk De Brink in Bennekom. De vertolkers zijn kinderen en jongeren tussen de 6 en de 23 jaar. Artistiek leider is Albert Wissink. Zij krijgen wel bijstand van professionele solisten, die de belangrijke rollen van Evangelist en Jezus doen, en van onder meer Vrouwen Kleinkoor Orpheus (Nijmegen) en docenten van de Koorschool. De Mattheus Passie wordt uitgevoerd in de recente zeer eigentijdse vertaling van Jan Rot.

JOHANNES 3 VERS 16 POPULAIREST

Het meest geliefde Bijbelvers is Johannes 3 vers 16: 'Want God had de wereld zo lief dat hij zijn enige Zoon heeft gegeven, opdat iedereen die in hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft.' Dat stellen Amerikaanse onderzoekers die nagingen welke teksten uit de Bijbel het vaakst door Engelstaligen op internet zijn geraadpleegd. Het gaat in totaal om 37 miljoen geregistreerde Bijbelraadplegingen op internet, stellen de onderzoekers op de eigen website www.topverses.com. Het Bijbelboek Johannes blijkt erg populair: Johannes 1 vers 1 komt als op een na geliefde passage uit de bus: 'In het begin was het Woord...'. En als derde noteren de onderzoekers Jezus' getuigenis 'Ik ben de weg, de waarheid en het leven' (Johannes 14). Ook Efeziërs blijkt heel geliefd.

VIJFTIEN SPIRITUELE WANDELINGEN DOOR NEDERLAND

Zo heet de 128 blz. tellende gids die in mei bij uitgeverij Ten Have in Kampen (NL) verschijnt. Auteur is sociaalpedagoog Didi Joppe (42), die mensen begeleidt bij het vinden van hun eigen weg. Dit doet zij door meditatief en therapeutisch met hen te wandelen, op individuele basis of in groepsverband. Didi Joppe heeft de wandelingen uitgestippeld met aandacht voor de natuur en de energie die van de omgeving uitgaat. De wande-

laar vindt in het boek oefeningen voor ontspannen en onthaasten. Wandelen kan ook anders dan langs gekleurde paaltjes en over geijkte paden: langzamer, met bewustzijn van je verbinding met de aarde. De weg vinden doe je door de beschrijving in de gids te lezen en naar het landschap te kijken. De auteur heeft zich bij de samenstelling laten leiden door de natuur. Hoe voelt deze laan met bomen? Welke energie is hier aanwezig? En ze geeft ook oefeningen met als doel: bewust wandelen, ontspannen en onthaasten. Het boek is het vervolg van haar boek "Het wonder van wandelen". Het zal ca. 14,90 euro kosten.

GRATIS KERKLIEDEREN

Een website waar 'authentieke, eigentijdse en Bijbelgetrouwe' samenzangliederen gratis kunnen worden gedownload. Dat heeft Filip Leenman voor ogen met zijn website www.nieuwlied.nl. Voorlopig staan alleen nog Leenmans eigen nummers op de website - zo'n vijftig in totaal - maar hij stelt die ook open voor andere makers van Nederlandse christelijke liederen. Daar is zeker behoefte aan, denkt hij. "Er is best veel discussie over wat we zingen in onze kerken. De Opwekkingsbundel komt regelmatig ter discussie en ook over het Liedboek voor de Kerken zijn de meningen verdeeld." Zelf vindt Leenman, musicus in de Utrechtse baptistengemeente De Rank, Opwekkingsliederen in sommige situaties te weinig diepgang bevatten, en bovendien niet aansluiten bij thema's als geloofstwijfel en aanvechting. Ook mist hij in evangelische kring geschikte liederen rond geboorte, huwelijk en overlijden en voor de periode rond Kerst en Pasen. Vandaar dat hij zelf liederen ging componeren, om de leemtes te vullen. Dat Leenman zijn liederen nu vrij van rechten op een website zet, is een verschil met de bestaande bundels. Wie bijvoorbeeld de tekst van een Opwekkingslied of een gezang uit het Liedboek overneemt om in een kerkdienst te zingen, is verplicht daarvoor rechten af te dragen aan de makers, omdat er auteursrecht op de liederen rust. De naam van de site www.nieuwlied.nl is een knipoog naar Psalm 96, waar gesproken wordt van een nieuw lied zingen voor de Heer.

AGENDA

Vaste gregoriaanse vieringen (per stad):

ACHEL. St. Benedictusabdij (Achelse Kluis): Schola Cantorum Achel o.l.v. Bartel Follon. Elke 4de Zo van de maand en op feestdagen 10u45 gregoriaanse Mis in de abdijkerk. De andere dagen zingen de Trappisten in de St. Benedictusabdij.

AFFLIGEM. Abdijkerk: Monnikenkoor en gregoriaans gemengd koor o.l.v. Dom Idesbald Verkest. Elke zaterdag van de maand 17 u. (m.u.v. juli en augustus) een "Gregoriaanse meditatie". Gregoriana werkt soms samen met musici uit het Oosten en het Westen, waardoor muzikale en religieuze verwantschappen van diverse culturen worden onthuld. Info: Reinier van der Lof, Weesp Tel: +31.294.419754

AMSTERDAM. Obrechtkerk, Jacob Obrechtstraat 30: Het mannentrio Gregoriana verzorgt elke 3e zaterdag van de maand 17 u. (m.u.v. juli en augustus) een "Gregoriaanse meditatie". Gregoriana werkt soms samen met musici uit het Oosten en het Westen, waardoor muzikale en religieuze verwantschappen van diverse culturen worden onthuld. Info: Reinier van der Lof, Weesp Tel: +31.294.419754

ANTWERPEN. St.-Jacobskerk: Chorale Sancti Jacobi o.l.v. Dirk Baeten. Elke zondag 10 u. hoogmis met gregoriaans proprium. Info: Jo Tanghe 03/541 90 28. St.-Pauluskerk: Schola Gregoriana Cantabo. Regelmatig op zondag 10.30 u. Gregoriaanse hoogmis. Op hoogdagen meerstemmige mis met orkestbegeleiding, met gregoriaans proprium. Op 2° kerstdag, twee paasdag, Pinksteren en Allerheiligen: Gregoriaanse vesperdienst. Info: Hugo Brangers, Antwerpen.

ASSEBROEK. Benediktijnerabdij, Baron Ruzettelaan 435: Elke zondag 10u gregoriaanse Mis. Info: 050 35 72 51

BERCHEM. Sint Theresiakerk, Grote steenweg: Gregoriaans koor Concentus Teresiae. Elke zondag 10u gregoriaanse Mis. Info: Oktaaf Bollaert, Sterren Regen 19, 2540 Hove

BRUGGE. Paters Karmelieten, Ezelstraat 28: Schola Gregoriana Brugensis o.l.v. Roger Deruwe. Elke zondag en hoogdag 10 u. Gregoriaanse Hoogmis. Info: Ignace Huyghebaert Tel: 050 44 38 90 of scola@scologregoriana.com. Begijnhof, Monasterium De Wijngaard. Gregoriaans koor van het Begijnhof. Elke zondag 9u30 gregoriaanse Mis. Info: 050 33 00 11

BRUSSEL. St. Michiel en H. Goedele: Gregoriaanse Kathedraal schola o.l.v. Herbert Beirens. Zondag 10 u. Gregoriaanse mis. Info: Tomboy André,

Guill.Stassartlaan,16 b 22, 1070 Anderlecht. Tweelindenstraat 2A (metro Merode of Montgomery): Una cum o.l.v. Paul-Augustin Deproost. Zondag 10 u. Gregoriaanse mis. Info: Laurent Bayer, Brussel. Kerk van St. Hendrik, 1150 Brussel: Gregoriaanse schola Saint-Irénée. De zondagen van de advent en de vasten, gregoriaanse Mis om 9u30. Info: Michel Zeegers, av. du Héron 1, 1640 Rhode-St-Genèse 02 381 10 62.

O.L.V. van de Zavel: Gregoriaanse schola St. Irénée. Elk hoogfeest om 11u gregoriaanse Mis. Info: Michel Zeegers, av. du Héron 1, 1640 Rhode-St-Genèse 02 381 10 62.

Kapel Heilig Hart, Twee Lindenlaan, 1200 Brussel. Gregoriaanse schola "Una cum". Elke zondag en Feestdag om 10u gregoriaanse mis. Info: Paul-Augustin Deproost, rue Champ du Roi 23, 1040 Bruxelles 02 736 92 04. Miniemenkerk: Elke zondag gregoriaanse Mis om 11u. Info: . Abbé Jacques Van der Biest, rue Ernest Allard 47, 1000 Bruxelles

DENDERMONDE. Abdijkerk: Op weekdagen 8u30 en op zondagen 9u30 gregoriaanse conventsmis. Niet op hoogdagen. Elke dag gregoriaanse Vespers om 18u.

GENT. St.-Niklaaskerk: Paratum cor o.l.v. Thierry Pauwels. Elke zondag 10 u. Hoogmis met proprium, niet op 2e zondag van de maand. Wel op feestdagen (zelfs als ze op de 2e zondag vallen). Info: Thierry Pauwels, De Pinte. St.-Baafskathedraal: Paratum Cor o.l.v. Thierry Pauwels. Gregoriaanse hoogmis op de 2e zondag 11 u. van de maand (niet op feestdagen). Info: Thierry Pauwels, Groenpark 17, 9840 De Pinte 09 2827824 of Th.Pauwels@advalvas.be

GRIMBERGEN. Abdijkerk: Gregoriaans Abdijkerk Grimbergen o.l.v. P. Gereon. Elke zondag 10 u. Gregoriaanse Hoogmis. Elke donderdag 20u15 repetitie in de Sachtstie. (via Pastorie, Kerkplein 1) Info: Michiel Decrop, Appelkotlaan 22, B-1785 Merchtem. Tel: 052 37 16 63.

HAALTERT. St.-Gorikskerk: Kon. St.-Gorikskoor o.l.v. Hubert Verheijen. Uitgezonderd 2de zondag van de maand, zondag 10 u. Gregoriaans kyriale. Op hoogdagen meerstemmige Latijnse mis. Info: Hubert Verheijen, Haltert.

HALLE. Kerk Paters Conventuelen, Volpestraat: Sint Gregoriuskoor o.l.v. Roger Vanbellingen. Elke zon-en feestdag 10u30 gregoriaanse Mis. Info: 02/ 356 20 03 of www.gregorius.tk

HERENTALS. Begijnhofkerk St.-Catharina: Elke zondag 10u. Gregoriaanse mis (proprium en ordinarium) door het gregoriaans mannenkoor (sinds 1957). Info: Jan Cools, Vossenbergh 45B, 2200 Herentals 014/ 21 56 48.

HEVERLEE. St.-Lambertuskerk: Kon. St.-Lambertuskoor o.l.v. Johan de Boer. 1ste, 3de en 5de zondag van de maand 10u30 Gregoriaanse Hoogmis. Info: Johan De Boer 016/ 40 52 99, www.kerkleuven.be/koor/kslh/.

LEUVEN. Abdijkerk Keizersberg: Het monnikenkoor o.l.v. Abt Kris Opdebeek zingt elke zondag 10u de gregoriaanse Hoogmis. Info: Rvd Kris Opdebeek, Mechelsestraat 202, 3000 Leuven 016 31 00 60

St.-Kwintinker: 10 u. Gregoriaans proprium door de Schola Sancti Quintini o.l.v. J. Vandergeeten, naast andere gezangen door de Schola, hetzij door het vrouwenkoor Concinite (1e en 3de zondag van de maand). Info: Mark Debrock T.W. Wilsonlaan 15 3010-Leuven 016/25 36 83.

KNOKKE. Paters Dominicanen: Schola Gregoriana Dominicana o.l.v. Jacques Maertens. Elke zondag 11 u. Gregoriaanse mis. Info: Jacques Maertens, Knokke-Zoute Tel:050/ 60 12 32

KORTRIJK. O.L.Vrouwewerk: Laudate Dominum o.l.v. Walter Deroo. Elke 1ste zondag en op feestdagen 10u Elke 1ste zondag 17 gregoriaanse vespers in de kerk van het O.L.Vrouwehospitaal, Budastraat. Info: Gislain Baert, Graskant 5, 8520 Kuurne 0474 325 729 of laudatedominum6@scarlet.be

ST.-NIKLAAS. St.-Nicolaaskerk: Schola Cantorum o.l.v. Luc De Cock. Elke 1ste zondag van de maand en op hoogdagen 11 u. Gregoriaanse hoogmis. (niet juli en augustus). Info: Luc Vermeulen, Zamanstraat 33, 9100 St.-Niklaas 03/776 07 35.

TURNHOUT. Begijnhofkerk Heilig Kruis: Koninklijk H.Kruis begijnhofkoor o.l.v. Herbert Op de Beeck. Elke zondag 9u gregoriaanse Mis (proprium en ordinarium). Info: Herman Deckx, Victoriestraat 9 bus2, 2300 Turnhout. Tel: 014/ 41 25 81. Heilig Hartkerk: Ceciliakoer o.l.v. Sylvain Goossens en Jef Roymans. Elke zon-en hoogdag 10u de Mis met gregoriaans proprium. Ordinarium is meerstemmig Latijn of gregoriaans. Info: Jochem Baas, 014/ 61 01 72

WAASMUNSTER. Abdij Roosenberg: Schola Gregoriana feminea In Voluntate. Elke 1ste zondag van de even maand, 9 u. Hoogmis. Info: Myriam Van den Hauten 03/ 449 43 15

WATERMAEL (Brussel). Kerk van St Clement.: Elke zondag 9u30 gregoriaanse Mis. Info: Raoul Leblicq, rue des Thuyas 14, 1170 Watermael 02 673 02 58

ZINGEM. St. Bavokerk: Gregoriaans koor Gaudeamus o.l.v. Adelin Goedefroot.. Elke feestdag 10u30 gregoriaanse Mis. Info: A. Goedefroot, Nederwalmssesteenweg 31, 9750 Zingem 09 384 20 29

Gregoriaanse vieringen zonder vaste datum:

BRUSSEL: Schola "Lux et Origo" en schola "Stella Matutina" o.l.v. Eric Trekels verzorgen enkele concerten per jaar over verschillende thema's. Info: E. Trekels, rue des Aduatiques 7, 1040 Bruxelles 02 736 56 68

LEUVEN: Het gregoriaans koor van Leuven o.l.v. Frans Mariman, verzorgt enkele Missen en concerten per jaar. Info: Frans Mariman, Korbeekdamstraat 13, 3050 Oud-Hervelee 016 47 12 60.

LIER: De damesschola "Vox Laetitiae" o.l.v. Stefan Meesen verzorgt missen en concerten op verschillende plaatsen.

Info: Stefan Meesen, 016 53 20 99 of: vox.laetitiae@advalvas.be

WATOU: De damesschola Cum Jubilo o.l.v. Agnes Delbaere en de Herenschola o.l.v. Wim Orbie verzorgen verschillende zondagen de Mis om 10u30, alsook op andere locaties in België.

Info: Bernard Deheegher, Moenaardestraat 20, 8978 Watou 057 38 82 67 of www.cumjubilo.be

Abdijen in België waar gregoriaanse officies gezongen worden:

Abbaye N.D. de Saint Remy (Trappisten) - Abdij Affligem (Benedictijnen) - Abdij Averbode (Norbertijnen) - Abdij De Wijngaard (Benedictinessen) - Abdij Keizersberg (Benedictijnen) - Abdij Mariënhof Cisterciënzerinnen) - Abdij Grimbergen (Norbertijnen) - Monastère de Chevetogne (Benedictijnen) - St. Pieters en Paulusabdij (Benedictijnen)

Andere gregoriaanse vieringen:

De "losse" Gregoriaanse vieringen en initiatieven houden wij voortaan permanent bij op onze website www.centrumgregoriaans.be/allerlei.

VARIA

• **Lezing.** Docent en musicoloog Pieter Mannaert houdt op 7 april 2008 op 19.30 u in de Abdij van Herckenrode een tweede lezing met als titel: "Het cisterciënzer gregoriaans, oorsprong en vernieuwing". Geïnteresseerd: noteer alvast de data.

Meer info: www.arts.kuleuven.be/alamire of www.kuleuven.be/cv/u0035535.htm

• **Cursus.** Intensieve cursus gregoriaanse zang o.l.v. David Eben De eerste twee delen hadden plaats in oktober en maart, het laatste deel valt op 29 en 30 augustus 2008 in Louvain-la-Neuve. Voor studenten musicologie, professionele musici. Ook voor liefhebbers met een goede opleiding gregoriaans. Voertaal Frans. Dit derde weekend behandelt de muzikale vormen, en een recapitulatie van de voorgaande thema's en algemene vraagstelling. Organisatie: Académie du chant grégorien met steun van UCL en het Koninklijk conservatorium Brussel.

Info: Gérald Messiaen: academiegregorien@skynet.be of gerald.mesiaen@tele.be of tel: 01 / 084 07 63

• **Cursus.** Abdij Solesmes, 11-15 augustus 2008, 5de jaarlijkse cursus Gregoriaans voor gevorderden. onder leiding van Dom Saulnier.

Info: 00-31-02 43 95 03 08, hospes@solesmes.com

• **Tweede Nederlands gregoriaans Festival.** Op zaterdag 31 mei en zondag 1 juni 2008 in Ravenstein. Dit keer is het motto van het festival: Gregoriaans, verrassend jong ! Het Gregoriaans in al zijn verschijningsvormen staat centraal. Het festival biedt concerten op topniveau, workshops, lezingen, een doorlopende presentatie van scholae en gregoriaanse koren, een tentoonstelling, en veel informatie over het Gregoriaans. Koren en scholae kunnen zich gedurende deze dagen presenteren op een doorlopend podium. Voor wie zich geïnspireerd voelt door het Gregoriaans, maar ook voor hen die het 'gewoon mooi' vinden. Het Festival wil het Gregoriaans zo breed mogelijk presenteren, met als doel het wekken van interesse voor de mogelijkheden en diversiteit van dit culturele en spirituele erfgoed. Er is veel ruimte voor samen-zang en voor de veelzijdigheid van het Gregoriaans. Ondermeer het Ensemble Psallentes, dat op zoek gaat naar de bronnen van het Gregoriaans, concerteert.

Info: Boshovensestraat 16, 5561 AR Riethoven (NL) info@gregeoriaansfestival.nl www.gregoriaansfestival.nl

• **Elke week een uur gregoriaans** op Concertzender.nl. Onder de titel "De duif van Gregorius" is dit programma (alleen) via internet te beluisteren, elke donderdag op vrijdagavond tussen 00:00-01:00 uur. Vanaf dan is elk programma continu te beluisteren via de site van de Concertzender op www.concertzender.nl/rod.php?theme=7&rod=de+duif+van+gregorius.

• **Cursus.** "Gregoriaans voor twee Belgische heiligen, Bavo en Lambertus" Van 4 tot 6 april 2007, Dommelhof, Toekomstlaan 5, Neerpelt. Cursus met veel zang uit een Gents en Luiks handschrift uit de 15de eeuw. Er wordt gezongen uit facsimile's. Cursus geleid door Hendrik Van den Abeele, eminent gregorianist, oud-cursist en dirigent Psallentes. Voor gevorderde amateurs en (pre-) professionelen. Inschrijven via www.musica.be

CURSUS

Overzicht cursussen en zangdagen 2008-2009 van het Centrum Gregoriaans

Cursus:	1 A	1 B	2 en 3	Zang 1	Zang 2	Zang+
cursusjaar 2008-2009						
20/09/2008					1	
18/10/2008						1
25/10/2008						2
22/11/2008	1 n		1			
06/12/2008	2 n					
13/12/2008	3 n		2			
17/01/2009	4 n		3			
24/01/2009	5 n					
31/01/2009	6 n	1				
14/02/2009	7 n	2	4			
14/03/2009	8-9	3	5			
21/03/2009				1	2	
28/03/2009	10-11	4	6			
20/05/2009					Watou	
cijfers = lessenreeks	n = namiddag					

Zang 1 is bedoeld voor alle cursisten. Zang 2 is voorbehouden aan afgestudeerde cursisten. Zang + is bedoeld voor alle belangstellenden die, samen met cursisten en afgestudeerden, kennis willen maken met het Gregoriaans.

CENTRUM

Administratie cursisten:

Lucienne Van Gastel, Centrum Gregoriaans, p/a Tuinstraat 3, 8800 Roeselare - Tel: 015. 24.13.63 E-mail: cursist.gregoriaans@pandora.be

Betalingen:

Op rek. nr. 737-0100011-47 Centrum Gregoriaans, bij F. Bastiaensen, Bloemenlaan 26, B-2950 Kapellen. Vanuit Nederland met gekruiste cheque.

Informatie over de inhoud v/d cursussen:

Frans Bastiaensen, Bloemenlaan 26, B-2950 Kapellen, Tel: 03. 664.15.45 E-mail: fransbastiaensen@hotmail.com

REDACTIE

Mia Pastijn, Keldermansvest 47, 2800 Mechelen, tel. 015-20.18.26, mia.pastijn@telenet.be

De redactie laat mensen aan het woord die een interessante mening vertolken. Ze respecteert daarbij alle opinies zonder onderscheid. De auteurs ondertekenen daarom hun bijdragen. De meningen die zij vertolken zijn persoonlijk en vallen niet noodzakelijk samen met de meningen van de redactie.

De volgende nieuwsbrief zal op 15 juni 2008 verschijnen. Teksten hiervoor moeten de redactie uiterlijk voor 15 mei 2008 bereiken.

ABONNEMENTEN

Door een abonnement te nemen steunt u daadwerkelijk onze werking! Hartelijk dank daarvoor.

Oud-cursisten en andere geïnteresseerden kunnen een jaarabonnement nemen (4 nummers) door storting van 6 euro op rek. 737-0100011-47 met vermelding abonnement nieuwsbrief gregoriaans. Wil u ons extra steunen, neem dan een steunabonnement van 15 euro of een beschermend abonnement van 30 euro. De cursisten krijgen de nieuwsbrief gratis toegestuurd.

Discussiegroep en mailinglist gregoriaans: surf naar: <http://www.egroups.com/subscribe/gregoriaans> en klik op de JOIN-knop.

Uitgebreide informatie over gregoriaans op het net: <http://listen.to/plainchant>

Bezoek onze site:
www.centrumgregoriaans.be
Gregoriaans op het net: <http://listen.to/plainchant>